



IWONA KLONOWSKA

Police Academy in Szczytno, Poland

Email: [iwonaklonowska76@interia.pl](mailto:iwonaklonowska76@interia.pl)

ORCID: 0000-0002-3320-5649

## **SAMOTNOŚĆ W GRUPIE. ROZWAŻANIA NA TEMAT IZOLACJI, BRAKU RELACJI I POCZUCIU OSAMOTNIENIA W CZASIE COVID – 19 NA PRZYKŁADZIE BADAŃ PRZEPROWADZONYCH W WYŻSZEJ SZKOLE POLICJI W SZCZYTNIE**

## **LONELINESS IN A GROUP. REFLECTIONS ON ISOLATION, LACK OF RELATIONSHIPS AND THE FEELING OF LONELINESS DURING COVID-19 PANDEMIC ON THE EXAMPLE OF RESEARCH CONDUCTED AT POLICE ACADEMY IN SZCZYTNO**

### **ABSTRACT**

The COVID-19 pandemic has affected the entire world. It has led to a change in interpersonal relationships, a loss of contact, and closing people to their homes. It has changed the way people function, shifting most of their activities to the virtual space. This has resulted in feelings of loneliness, an increase in depressive behaviors,

a sense of ostracism, and isolation. In this challenging environment, public and institutional schools had to adapt as well. Education in a new remote form or in a very limited direct form has translated into a sense of lack of coexistence with others.

This article particularly focuses on the functioning of an institutional university, namely the Police Academy in Szczytno, during the COVID-19 pandemic. It examines the solutions adopted by the academy and the potential consequences felt by its students and staff.

The COVID-19 pandemic changed the world, causing a unique pause in life and forcing people to stay at home. Teaching was moved into the virtual world, affecting the nature and quantity of interpersonal relationships. Most direct contacts had to be minimized or completely eliminated. The operation during COVID-19 was especially challenging for institutions like the Police Academy in Szczytno due to its specific nature, character, and the type of training and courses it offers. This necessitated the implementation of barracks-style accommodation without the possibility of leaving the academy's premises. For civilian students, classes were moved largely into the virtual space, while training and courses for police officers were carried out with barrack-style living conditions, reducing direct contact between students to a maximum of 7 days when there was a break in training or in situations of increased infection rates.

A significant challenge was the lack of an isolation facility in the Warmian-Masurian Voivodeship, forcing the academy to find its own solutions. It is important to note that the risk of infection at the Police Academy was high due to the substantial concentration of people in relatively small dormitory and educational buildings within the campus. At the time, there were over 1,300 students and more than 600 staff members on the premises.

Seven-day student isolations in dorm rooms, online classes, and minimal direct contact had an impact on the quality and quantity of relationships and the well-being of students and staff.

Despite the various changes and solutions implemented by the academy to improve the functioning of both staff and students and to effectively prevent an increase in infections, there was still a noticeable decline in the well-being of staff and students, an increase in consultations with the university psychologist, and a deterioration of relationships.

The author will present some of the research results conducted between 2020 and 2022 among police officers and staff employed at the Police Academy in Szczytno (n=181 individuals) as part of her research project titled "Education (not only) for uniformed services in the era of the SARS-CoV-2 pandemic causing COVID-19. Studies on ensuring the continuity of education and safety for university or school community entities."

The project attempted to answer questions such as:

- In your opinion, what threats arose in the academy as a result of the SARS-CoV-2 pandemic causing COVID-19?
- How do you evaluate the actions taken by the academy/school to prevent the spread of SARS-CoV-2 among staff and students?
- In your opinion, what managerial functions were not optimally carried out as a result of the SARS-CoV-2 pandemic and the restrictions implemented in the academy/school to prevent the virus from spreading?
- How do you assess the quality of interpersonal relationships within your organizational unit, which you oversee, as a result of the SARS-CoV-2 pandemic and its consequences, including limited opportunities for direct contact?

## STRESZCZENIE

Pandemia Covid-19 dotknęła cały świat. Spowodowała zmianę relacji międzyludzkich, zanik kontaktów. Zamknęła ludzi w domach. Zmieniła sposób funkcjonowania ludzi przenosząc ich większość aktywności do przestrzeni wirtualnej. Spowodowała poczucie osamotnienia, wzrost zachowań depresyjnych, poczucie ostracyzmu i odosobnienia. W tej trudnej przestrzeni musiały znaleźć się też szkoły powszechne oraz resortowe. Kształcenie w nowej formie zdalnej lub w bardzo ograniczonej formie bezpośredniej przełożyło się na poczucie braku współistnienia z innymi.

Artykuł odnosi się w szczególności do funkcjonowania uczelni resortowej jaką jest Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie w czasie pandemii Covid-19, przyjętych przez nią rozwiązań i ewentualnych konsekwencji odczuwanych przez słuchaczy, studentów i pracowników.

Pandemia Covid – 19 zmieniła świat. Spowodowała jego swoiste zatrzymanie, zmusiła do zamknięcia się ludzi w domach. Nauczanie przeniosła do świata wirtualnego. Wpłynęła na rodzaj i ilość relacji międzyludzkich. Większość kontaktów bezpośrednich musiała zostać ograniczona do minimum lub zupełnie przestać istnieć. Szczególnie dotkliwe i odczuwalne było funkcjonowanie w czasie Covid-19 w uczelni takiej jak Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie. Z uwagi na jej specyfikę, charakter oraz rodzaj szkoleń i studiów resortowych konieczne było wprowadzenie skoszarowania bez możliwości wychodzenia poza teren Uczelni. Zajęcia dla studentów cywilnych przeniesiono w większości do przestrzeni wirtualnej zaś szkolenia i wspomniane studia dla policjantów odbywały się na zasadach skoszarowania i jednoczesnego ograniczenia kontaktu bezpośredniego studentów i słuchaczy w cyklach do 7 dni po przyjeździe z przerwy w szkoleniu oraz w każdej sytuacji zagrożenia gdy ilość zakażeń wzrastała.

Czynnikiem niezwykle utrudniającym realizację zadań w Uczelni był brak przez długi czas izolatorium w województwie warmińsko-mazurskim, co wymuszało na uczelni rozwiązanie tego problemu we własnym zakresie. Należy pamiętać, że ryzyko zachorowania w WSPoL był duże z uwagi na znaczne skupisko ludzi na stosunkowo niewielkiej przestrzeni akademików i budynków dydaktycznych w kampusie. W ówczesnym czasie ilość osób będących na terenie szkoły sięgało 1300 osób i ponad 600 pracowników.

Siedmiodniowe izolacje studentów w pokojach akademików, realizacja zajęć w formie on-line i ograniczenie do minimum kontaktów bezpośrednich przełożyło się na jakość i ilość relacji oraz samopoczucie słuchaczy, studentów i pracowników.

Pomimo wprowadzonym wielu zmian i rozwiązań w uczelni, które miały z jednej strony usprawnić funkcjonowanie zarówno kadry jak i słuchaczy, z drugiej zaś skutecznie chronić przed wzrostem zachorowań, niestety nie udało się uniknąć spadku samopoczucia pracowników i słuchaczy, wzrostu kontaktów z psychologiem z uczelni i zauważalnego pogorszenia relacji.

Autorka zaprezentuje część wyników badań naukowych przeprowadzonych w latach 2020/2022 roku zarówno wśród policjantów i pracowników zatrudnionych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (n=181 osób), w zakresie realizacji kierowanego przez nią zadania badawczego pt. „Szkolnictwo (nie tylko) służb mundurowych w dobie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Studia nad zapewnieniem ciągłości kształcenia i bezpieczeństwa podmiotom środowiska uczelni lub szkoły.

W projekcie podjęto próbę udzielenia odpowiedzi m.in. na następujące pytania:

- Jakie zagrożenia Pani/Pana zdaniem pojawiły się w uczelni będące następstwem pandemii koronawirusa Sars-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19?
- Jak ocenia Pani/Pan działania uczelni/szkoły mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii Sars-Cov-2 wśród kadry i studentów/słuchaczy?
- Jakie funkcje kierownicze Pani/Pana zdaniem nie były realizowane na optymalnym poziomie na skutek pandemii Sars-Cov-2 i obostrzeń zastosowanych w uczelni/szkole, by przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się wirusa?
- Jak Pani/Pan ocenia jakość więzi międzyludzkich kadry w Pani/Pana komórce organizacyjnej, którą Pani/Pan kieruje na skutek pandemii Sars-Cov-2 i jej następstw, w tym ograniczonych możliwości kontaktu bezpośredniego?

## COVID – 19 WYZWANIEM DLA RELACJI MIĘDZYLUDZKICH

W 2004 roku w ramach Generalnego Sondażu Społecznego (General Social Survey) przeprowadzonego na 1000 Amerykanów badano zjawisko kontaktów międzyludzkich. Wyniki wskazywały na tendencję spadkową. Wynikało z nich, że pomimo posiadania coraz większej liczby znajomych, coraz mniej mamy stosunków opartych na bliskości i prawdziwej relacji. A zatem pomimo faktycznego wzrostu liczby relacji między ludźmi, są one powierzchowne i pozbawione realnych więzi.

Badanie choć datowane na 19 lat wstecz, ponad wszelką wątpliwość wydaje się być cały czas aktualne. Pandemia ogólnoswiatowa Covid-19 jedynie te procesy pogłębiła i uczyniła dotkliwymi. To co wydawało się być wyborem jednostki i jej świadomą kreacją relacji międzyludzkich, funkcjonujących głównie w przestrzeni wirtualnej, teraz stało się koniecznością obnażającą poczucie osamotnienia wśród ludzi.

Niewątpliwie z brakiem bliskich relacji wiąże się zjawisko osamotnienia. Poczucie osamotnienia może być udziałem człowieka niezależnie od wieku, płci czy zdrowia (Wood, 1986, Blackwell, s. 184-208; Rotenberg, 1999, Hymel, 1999, s.176-200).

Według Z. H. Lopata (Lopata, 1979) jest to uczucie związane z niemożnością realizowania potrzeby posiadania różnorodnych form interakcji z wybranymi osobami zaś E.J. Young (Young, 1982) opisując osamotnienie mówi, że może być reakcją na brak ważnych społecznych wzmocnień, będących efektem kontaktów międzyludzkich. Pojęcie samotność obejmuje trzy zjawiska: samotność moralną, fizyczną i psychiczną (Szafrńska 2017, s. 195).

U podłoża potrzeby współistnienia z drugim człowiekiem i wchodzenia z nim w różnorodne interakcje leży konstrukcja jednostki, która czyni nas istotami społecznymi. Ludzie są sobie potrzebni bo tworzą wzajemne interakcje, są dla siebie motywatorami do działania, inspirują się, dają sobie wsparcie, a czasem są przyczynkiem do łez i rozterek. Tworzą nić relacji i wzajemnych aktywności. Jak pisał E. Aronson (Aronson, 2004) w tytule swojej książki *Człowiek istota społeczna* do życia są potrzebni inni. W ówczesnym świecie niezwykle istotną rolę odgrywa kontakt wirtualny i przeniesienie aktywności w zakresie

kontaktów do tych realizowanych za pomocą telefonu komórkowego, komputera, Facebooka, Twittera czy innych komunikatorów. Wydawać by się mogło, że te formy wyprą w znacznej mierze potrzebę kontaktu bezpośredniego. Przewidywano w takim przekonaniu są młodzi ludzie. Pandemia Covid-19 zaburzyła jednak to dotychczasowe przekonanie dając w zamian szereg problemów interpersonalnych, występującej u osób depresji, poczucia osamotnienia, odrzucenia, braku celu i motywacji do działania u jednostek. Uświadomiła, że choć kontakt wirtualny jest niezwykle przydatny i upraszczający realizację wielu zadań to NIGDY nie zastąpi drugiego człowieka.

Zdaniem socjologa medycyny z UMCS i Uniwersytetu Medycznego w Lublinie profesora W. Piątkowskiego, *Jednym z największych wyzwań związanych z pandemią, będzie odbudowanie ograniczonych w ostatnich miesiącach relacji międzyludzkich* (Piątkowski, 2020). Jest on zdania, że *z jednej strony ludzie mają poczucie pozbawienia więzi, które są naturalne, a z drugiej strony odczuwają stres, bo działalność medycyny w pandemii jest ograniczona* (Piątkowski, 2020).

## SYTUACJA PANDEMICZNA

Istotną kwestią, która zapoczątkowała dostosowywanie funkcjonowania uczelni do nowej rzeczywistości było w drodze Zarządzenia Komendanta-Rektora dnia 16 marca 2020 roku, powołanie zespołu koordynatorów do szybkiego reagowania w sytuacji podejrzenia zakażenia COVID-19 i innych chorób zakaźnych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie. Głównym zadaniem członków zespołu była bieżąca analiza sytuacji i pojawiających się problemów a także co szczególnie ważne wypracowywanie rozwiązań przy udziale i współpracy z Dyrektorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Szczytnie.

W wyniku pracy zespołu stworzono 24 tzw. procedury i algorytmy COVID-owe (Procedury Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, 2020), które umożliwiły funkcjonowanie uczelni i realizację powierzonych jej zadań. W kolejnych miesiącach wprowadzano następne procedury jednakże z punktu widzenia funkcjonowania szkoły wspomniane 24 procedury były najistotniejsze z uwagi na fakt, iż obowiązywały one od początku pandemii.

Efektom zebranych doświadczeń i wyzwań było podjęcie się przez autorkę artykułu i jej zespół przeprowadzenia badań w uczelniach, nie tylko mundurowych i porównanie wprowadzonych rozwiązań, które można byłoby zaimplementować w przyszłości. Do zadania zostały zaproszone zespoły badawcze z podmiotów naukowych polskich i zagranicznych, państwowych i niepublicznych oraz cywilnych i resortowych.

W dalszej części pracy zostaną zaprezentowane wybrane wyniki badań naukowych przeprowadzonych w latach 2021/2022 roku m.in. wśród policjantów i pracowników zatrudnionych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (n=181 osób), w ramach realizacji kierowanego przez autorkę artykułu zadania badawczego pt. *Szkolnictwo (nie tylko) służb mundurowych w dobie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Studia nad zapewnieniem ciągłości kształcenia i bezpieczeństwa podmiotom środowiska uczelni lub szkoły. Formy i rodzaje re(konstrukcji) środowiska kształcenia będącego następstwem sytuacji pandemicznej.*

## WPROWADZANIE I ZARZĄDZANIE ZMIANĄ W PANDEMII COVID – 19

Do analizy, autorka wybrała pytania z realizowanego, w ramach zadania badawczego, narzędzia w postaci anonimowej ankiety, dotyczące m.in. rodzaju i intensywności relacji międzyludzkich.

Skoncentrowano się na obszarach dotyczących jakości więzi międzyludzkich wśród kadry w poszczególnych komórkach organizacyjnych, ograniczeniach w możliwości kontaktu bezpośredniego między pracownikami, rodzajem podjętych działań przez Uczelnię w celu przeciwdziałania następstwom pandemii a także określeniu wpływu sytuacji pandemicznej na realizowanie funkcje kierownicze, oraz jakie pojawiły się zagrożenia dla organizacji i kadry.

## CEL BADAŃ

Celem głównym badania było poznanie funkcjonowania uczelni lub szkoły w pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującej chorobę Covid-19, w zakresie utrzymania ciągłości kształcenia i zapewnienia bezpieczeństwa podmiotom środowiska uczelni lub szkoły.

Realizatorzy badań przyjęli następujące cele szczegółowe badania:

Poznanie form i warunków organizacyjnych procesu kształcenia i wychowania, a w szczególności form kształcenia przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, czy form kontroli jakości kształcenia w sytuacji realnego stanu pandemii SARS-CoV-2.

Poznanie opinii respondentów na temat zagrożeń procesu wychowania i kształcenia realizowanego za pomocą form nauczania – uczenia się zdalnego podczas pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.

1. Poznanie rozwiązań prawno-organizacyjnych wprowadzonych w uczelni lub w szkole w celu obniżania ryzyka pandemicznego zwiększającego szanse na utrzymanie ciągłości i jakości kształcenia.
2. Poznanie opinii respondentów na temat funkcjonowania uczelni lub szkoły w pandemii koronawirusa SARS-CoV-2.
3. Poznanie opinii respondentów na temat istnienia bądź nie zależności między bezpieczeństwem państwa, a działalnością uczeni lub szkoły, której funkcjonowanie obejmowało działania w rzeczywistym ryzyku pandemicznym (Klonowska, 2021, s. 1-3).
4. Głównym celem badań w obszarze pytań zarządczych było poznanie opinii respondentów na temat funkcjonowania uczelni w pandemii COVID-19 pod kątem wypracowanych i wprowadzonych rozwiązań.



## ORGANIZACJA I PRZEBIEG BADAŃ

Na przełomie roku 2021/2022 zespół badawczy w ramach realizowanego projektu przeprowadził badania naukowe, w których poza Wyższą Szkołą Policji w Szczytnie udział wzięło 15 uczelni polskich i zagranicznych. Do badań zaproszone zostały uczelnie publiczne i niepubliczne, cywilne i resortowe, polskie i zagraniczne. Dobór miał pozwolić na wielopłaszczyznowe ujęcie tematu poprzez pokazanie różnorodności przyjętych rozwiązań wynikających z uwarunkowań i specyfiki poszczególnych uczelni.

W badaniu uczestniczyła zarówno kadra dydaktyczna, jak i kierownicza każdej uczelni. Miało to na celu zapewnienie wysokiego stopnia rzetelności prowadzonych badań. W badaniach, z ramienia Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie udział wzięło 181 osób (N=181), w tym 20 osób z kadry kierowniczej. Znakomita większość badanych, bo aż blisko 86% legitymowała się wyższym wykształceniem. Integralną częścią narzędzia badawczego były pytania skierowane do kadry kierowniczej, które w części opisano w poniższym artykule.

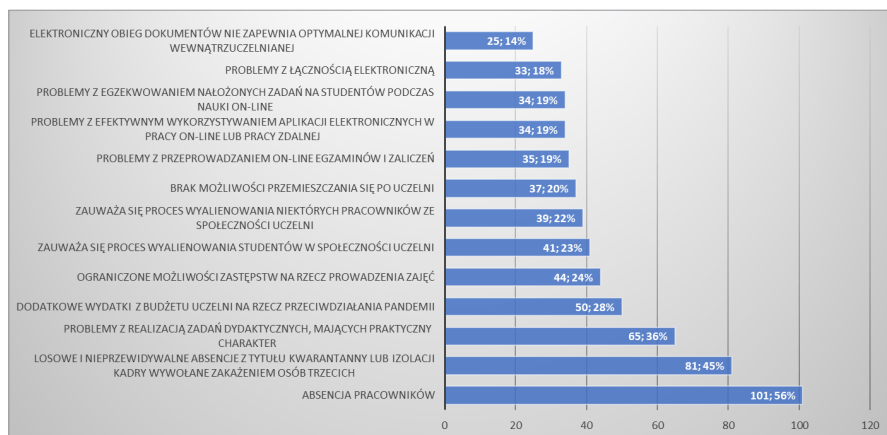
Poddano analizie wybrane pytania skierowane do kadry kierowniczej oraz pytania przeznaczone dla pracowników. Pytania były dobrane w taki sposób, aby tworzyły swoistą całość tematyczną.

## WYNIKI BADAŃ

Wyniki badań uzyskanych w ramach realizacji zadania badawczego koncentrowały się wokół tempa wprowadzonych zmian w Uczelni i ich oceny przez pryzmat funkcjonowania Szkoły, rozwiązań które zdaniem badanych winny pozostać w uczelni pomimo zakończenia pandemii, poczucia sprawstwa i wpływu na przebieg procesów jakie wprowadzono w Uczelni oraz katalogu konkretnych rozwiązań zastosowanych i wdrożonych w poszczególnych komórkach organizacyjnych badanych.

Rozważania na temat występujących zagrożeń, które zdaniem probantów pojawiły się w uczelni, będące następstwem pandemii koronawirusa Sars-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19, zaczniemy od analizy i uzyskanych wyników, które prezentuje poniższy wykres.

**Wykres 1.** (z ankiety pytanie nr 17 – pytania sondujące). Jakie zagrożenia Pani/Pana zdaniem pojawiły się w uczelni będące następstwem pandemii koronawirusa Sars-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19? (ocena ich uciążliwości w stosunku do realizowanych przez uczelnię zadań, gdzie 1 oznacza najmniejszą uciążliwość, a 10 najbardziej uciążliwe zagrożenie) (N=181).



**Źródło:** Opracowanie W. Nowak, wykonawca zadania badawczego po stronie WSPoL.

Z analizy uzyskanych wyników, stanowiących 56% badanej populacji WSPoL, można wnioskować, że badane osoby udzielając odpowiedzi na zadane pytanie o zagrożenia jakie wystąpiły w następstwie pandemii, wskazały na absencję pracowników, zaś (45% badanych) stanowiących 81 odpowiedzi wskazało na losowe i nieprzewidywalne absencje z tytułu kwarantanny lub izolacji kadry wywołane zakażeniem osób trzecich. Najmniej liczebną grupę wskazanych odpowiedzi stanowiły elektroniczny obieg dokumentów, który nie zapewniał optymalnej komunikacji wewnątrzuczelnianej – 25 odpowiedzi (14% badanych) oraz problemy z łącznością telefoniczną – 33 odpowiedzi (18% badanych).

Kolejne dwa pytania poddane wybiórczej analizie skierowane były wyłącznie do badanych wywodzących się z grupy kadry kierowniczej uczelni (N=20) i dotyczyły następujących obszarów:

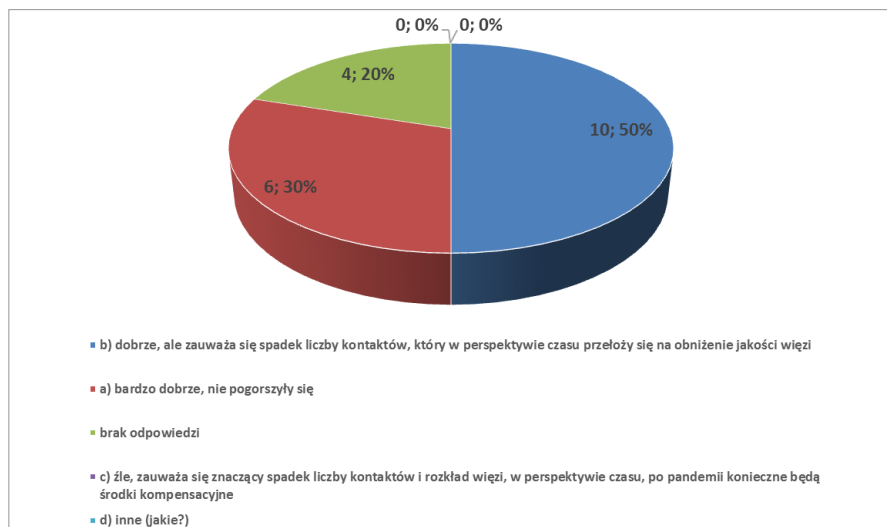
- rodzajów funkcji kierowniczych, które ich zdaniem nie były realizowane na optymalnym poziomie na skutek pandemii Sars-Cov-2 i obustrzeń

zastosowanych w uczelni/szkole, by przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się wirusa,

- oceny jakości więzi międzyludzkich kadry w komórce organizacyjnej, którą kierują na skutek pandemii Sars-Cov-2 i jej następstw, w tym ograniczonych możliwości kontaktu bezpośredniego,

Wyniki z uzyskanych odpowiedzi do ww. pytań przedstawiono na poniższych wykresach 2 i 3.

**Wykres 2.** (z ankiety pytanie nr 14 – pytania dla kadry kierowniczej). Jak Pani/Pan ocenia jakość więzi międzyludzkich kadry w Pani/Pana komórce organizacyjnej, którą Pani/Pan kieruje na skutek pandemii Sars-Cov-2 i jej następstw, w tym ograniczonych możliwości kontaktu bezpośredniego?

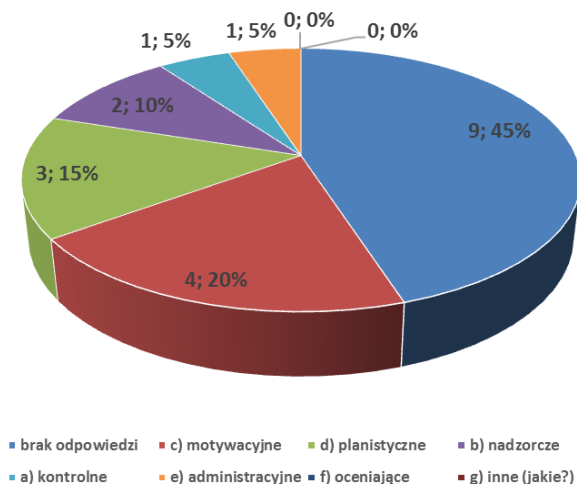


**Źródło:** Opracowanie W. Nowak, wykonawca zadania badawczego po stronie WSPoL.

Analizując powyższy wykres można stwierdzić, że najliczniejszą grupę badanych (50%), stanowiły osoby, które dobrze oceniły jakość więzi międzyludzkich kadry w komórce organizacyjnej, którą kieruje na skutek pandemii Sars-Cov-2 i jej następstw, w tym ograniczonych możliwości kontaktu bezpośredniego. Kolejne 30% respondentów stwierdziło, że ocenia bardzo dobrze jakość więzi międzyludzkich, nie pogorszyły się one w kierowanej komórce

na skutek omawianej pandemii. Jedynie 20% respondentów nie udzieliło odpowiedzi, ani też nie oceniło ich źle. Badane osoby nie zauważyły również istotnego spadku liczby kontaktów i rozkładu więzi w perspektywie czasu i nie wskazała na konieczność środków kompensacyjnych po pandemii.

**Wykres 3.** (z ankiety pytanie nr 13 – pytania dla kadry kierowniczej). Jakie funkcje kierownicze Pani/Pana zdaniem nie były realizowane na optymalnym poziomie na skutek pandemii Sars-Cov-2 i obostrzeń zastosowanych w uczelni/szkole, by przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się wirusa?

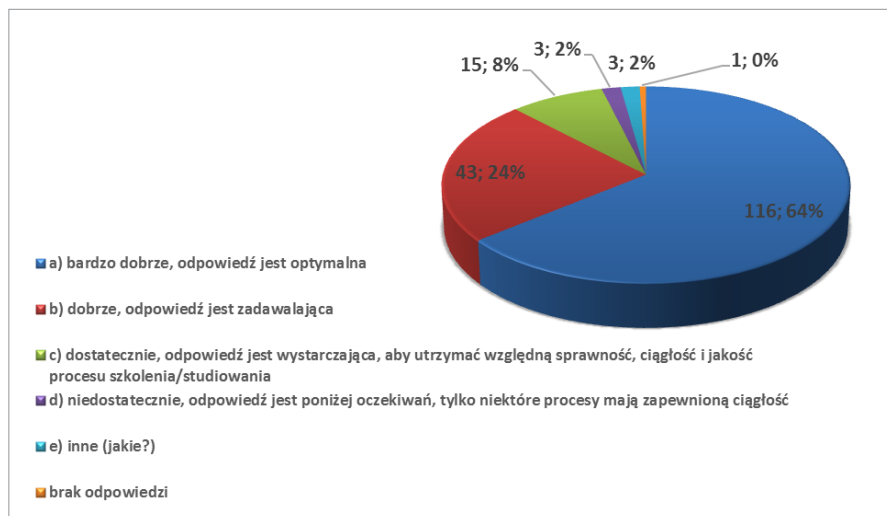


**Źródło:** Opracowanie W. Nowak, wykonawca zadania badawczego po stronie WSPoL.

Jak wynika z wykresu 3 można stwierdzić, że najliczniejszą grupą stanowiącą 5% badanych odpowiedziała, że ich zdaniem funkcje oceniające nie były realizowane na optymalnym poziomie na skutek pandemii Sars-Cov-2 i obostrzeń zastosowanych w uczelni/szkole, by przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się wirusa. Wśród odpowiedzi znalazły się również funkcje motywacyjne (20% odpowiedzi) oraz planistyczne (15% odpowiedzi).

Ostatnie z pytań, które poddano analizie w niniejszym artykule, dotyczyło oceny działań uczelni/szkoły mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii Sars-Cov-2 wśród kadry i studentów/słuchaczy. Uzyskane wyniki zobrazowano na wykresie 4.

**Wykres 4.** (z ankiety pytanie nr 1 – pytania sondujące). Jak ocenia Pani/Pan działania uczelni/szkoły mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii Sars-Cov-2 wśród kadry i studentów/słuchaczy?



**Źródło:** Opracowanie W. Nowak, wykonawca zadania badawczego po stronie WSPoL.

Dokonując analizy danych umieszczonych na wykresie 4 można zauważyć, że najwięcej osób – bo aż 116 (co stanowi 64% badanych, bardzo dobrze ocenia działania uczelni/szkoły mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii Sars-Cov-2 wśród kadry i studentów/słuchaczy. 43 respondentów, dobrze oceniło działania uczelni zaś 15 badanych dostatecznie. Jedyne 3 osoby oceniły działania uczelni na ocenę dostateczną i tyle samo osób (3 osoby) wskazały na odpowiedź inne, jednakże nie wymieniło jakie to są działania i nie dokonało oceny. Nie dokonała oceny działań uczelni tylko jedna osoba. Z powyższych danych wynika, że pracownicy bardzo dobrze i dobrze ocenili wprowadzone rozwiązania przez władze Uczelni (organizacyjne, techniczne i administracyjne) zapobiegające przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu się epidemii i funkcjonowanie uczelni, w tym również zmienionych warunków pracy, które należało dostosować do panujących obostrzeń.

## PODSUMOWANIE

COVID-19, wysoce zaraźliwa choroba, rozprzestrzeniła się na całym świecie. Władze, uznając skalę zagrożenia, poinformowały obywateli przed infekcją i zaproponowały szereg niefarmaceutycznych interwencji w celu ograniczenia zarażenia (np. zgromadzenie wystarczającej ilości żywności i wody, zabezpieczenie środków medycznych i unikanie podróży do miejsc, w których pojawiał się wirus), (Marmarosh, Forsyth, Strauss, Burlingame, 2020, s. 122–138).

Covid – 19 zmienił nieodwracalnie postrzeganie takich kwestii jak bezpieczeństwo, izolacja czy kontakty międzyludzkie. Dziś już wiemy, że nic nie jest dane raz na zawsze i o te obszary należy niezmiennie dbać i je doskonalić. Choroba koronawirusowa (COVID-19) zagrażała nie tylko fizycznemu zdrowiu ludzi, ale także dotknęła również każdego aspektu ich dobrostanu psychicznego: od podjęcia walki do uniknięcia zachorowania, radzenia sobie z chorobą i zakłóceniem normalnego przebiegu ich życia, do traumy, którą przeżyli, gdy wirus odebrał życie tym, których kochali. Kiedy ludzie cierpią, terapie grupowe przynoszą nadzieję, zmniejszają izolację i łączą nas z czymś większym niż własny ból i samotność (Yalom, Leszcz, 2005).

Pandemia odcisnęła również swoje piętno na zmianie dotychczasowego funkcjonowania wielu organizacji. W tym również i uczelni wyższych oraz szkół.

Jednocześnie pandemia pokazała światu jak wiele można wprowadzić uproszeń i jakich rozwiązań, które chociażby poprzez kontakt video czynią możliwym udział, np. w przedsięwzięciach między innymi naukowych na drugim końcu świata, bez konieczności przemieszczania się. Bogactwo wiedzy jakie zdobyliśmy w tych trudnych czasach niewątpliwie pomoże w lepszych organizowaniu i zarządzaniu procesami jakie są realizowane w uczelni. Tożsame zdanie prezentują I. Florek i M. Sitek które twierdząc, że *Na poziomie krajowym, Polska powinna promować badania naukowe i promować jakość oraz dostęp do szkolnictwa ogólnego i wyższego w postaci subsydiowania programów badawczych i rozwojowych, dostosowania infrastruktury do potrzeb rynku. Zapewnienie wysokiej jakości edukacji jest najbardziej realną drogą ku zrównoważonej przyszłości kraju. Niewątpliwie cyfrowa transformacja edukacji na wszystkich poziomach, którą wymusił COVID-19, musi zostać utrzymana po ustaniu pandemii* (Florek, Sitek, 2023).

Próbie analizy wprowadzonych rozwiązań w WSPol i ocenę ich zasadności poddano analizie w artykule.

Jego celem była analiza uzyskanych wyników w odpowiedzi na wybrane pytania skierowane do kadry kierowniczej Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie oraz pracowników uczelni.

W artykule skupiono się przede wszystkim na próbie dokonania analizy wyników zawartych w narzędziu badawczym.

Z uzyskanych odpowiedzi jednoznacznie wynika, że Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie zastosowała i wprowadziła adekwatne zmiany do zaistniałej sytuacji pandemicznej, w jakiej się znalazła i podjęła właściwe działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii Sars-Cov-2 wśród kadry i studentów/słuchaczy.

Na poziomie ponad 64% odpowiedzi (116 badanych) respondenci bardzo wysoko ocenili działania uczelni w przedmiotowym zakresie. Jedyne trzy osoby oceniły działania podjęte przez Uczelnię na ocenę dostateczną.

Wprowadzone zmiany były systemowe, poprzedzone procesem adaptacji i nie wywoływały w środowisku akademickim oporu, a tym samym dodatkowego problemu dla uczelni.

Zagrożenie epidemiczne związane z rozprzestrzenianiem się wirusa Sars-Cov-2 wywołującego chorobę Covid-19, spowodowało konieczność wprowadzenia wielu ograniczeń, ale także i zmian niemal we wszystkich obszarach życia społecznego i gospodarczego, w tym także w obszarze edukacji.

Decyzje o ograniczeniu, a nawet zawieszeniu funkcjonowania uczelni, podjęcie nowych formy organizacji działalności dydaktycznej i naukowo-badawczej, bariery związane z realizacją celów kształcenia, czy badań naukowych, w tym związanych z mobilnością ich wykonawców, to niektóre wyzwania stojących obecnie przed wszystkimi uczelniami, w tym uczelniami resortowymi. Zapewnienie ciągłości funkcjonowania uczelni, a w szczególności utrzymania jakości realizowanych przez nich zadań dydaktycznych, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa podmiotów środowiska uczelni stanowi wyjątkowe wyzwanie.

Pandemia koronawirusa Sars-Cov-2 i jej następstwa m.in. w zarówno w warstwie organizacyjnej czy edukacyjnej uczelni stanowiły zasadniczą grupę zmiennych uzasadniających podjęcie badań naukowych w tym przedmiocie. Wobec tego, tylko wieloaspektowe, wielopłaszczyznowe (oparte na metodologicznych podstawach

badan naukowych) holistyczne poznanie wdrozonych rozwiązani profilaktycznych i ograniczajacych rozpowszechnianie sie pandemii koronawirusa Sars-Cov-2 wywołujacego Covid – 19 wśród kadry i studentów, uczelni pozwoliło na zaprojektowanie i potencjalne wdrozenie możliwie optymalnych standardów ukierunkowanych na zapewnienie ciągłości ich działania w zagrożeniu epidemicznym w przyszłości” (Klonowska, 2021, s. 3-4).

Przeprowadzone badania pozwoliły zidentyfikować słabe i mocne strony przyjętych rozwiązań oraz podjąć decyzje w zakresie kontynuacji tych zagadnień które z punktu widzenia funkcjonowania uczelni wydawały się być optymalne. W przyszłości koniecznym będzie dalsze ewaluowanie przyjętych rozwiązań i dostosowywanie ich do zmieniającej się rzeczywistości.

Projekt do którego zaproszone zostały inne ośrodki akademickie, uczelnie resortowe z Polski i świata pozwoliły na zebranie imponującego materiału, którego jedynie niewielką częścią jest ten artykuł.

## NOTA AUTORSKA

**Niniejszy artykuł stanowi podsumowanie realizowanych badań, w którym wskazano tylko na uzyskaną część wyników, w toku realizacji zadania badawczego pt. Szkolnictwo (nie tylko) służb mundurowych w dobie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Studia nad zapewnieniem ciągłości kształcenia i bezpieczeństwa podmiotom środowiska uczelni lub szkoły. Formy i rodzaje re(konstrukcji) środowiska kształcenia będącego następstwem sytuacji pandemicznej, nr 3/NB/2021/IK, które finansowane jest w ramach subwencji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.**



## REFERENCES

- Aronson, E. (2004). *Człowiek istota społeczna*. Wyd. PWN.
- Florek, I. (2022). *Administracja w szkole wyższej w dobie pandemii* [in:] *Administracja w szkole wyższej w dobie pandemii* (red.) Ura E. Politechnika Rzeszowska. ISBN 9788379346080, 169-176.
- Florek, I., Sitek, M. (2023). *Post-pandemiczna perspektywa nauczania w szkolnictwie wyższym a prawo do edukacji i realizacja 4. Celu Zrównoważonego Rozwoju* [in:] *Covid-19 a funkcjonowanie uczelni wyższych i szkół o profilu policyjnym. Dokąd zmierzamy?* Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń 2023 r., ISBN: 978-83-8180-784-5, 289-312.
- Klonowska, I. (2021). *Założenia metodologiczne projektu badawczego*. Szczytno, s. 1-3 (materiał niepublikowany).
- Klonowska, I., Kuczyńska, E., Gawroński, P. (2023). *COVID-19 a funkcjonowanie uczelni wyższych i szkół o profilu policyjnym. Dokąd zmierzamy?* Wydawnictwo Adam Marszałek. Toruń.
- Lopata, H.Z. (1997). *Current Widowhood: Myths and Realities*. ThousandOaks.
- Marmarosh, C.L., Forsyth, D.R., Strauss, B., & Burlingame, G.M. (2020). The psychology of the COVID-19 pandemic: A group-level perspective. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 24(3), 122–138. <https://doi.org/10.1037/gdn0000142>
- Marmarosh, C.L., Forsyth, D.R., Strauss, B., & Burlingame, G.M. (2020). The psychology of the COVID-19 pandemic: A group-level perspective. *Group Dynamics: Theory, Research, and Practice*, 24(3), 122–138. <https://doi.org/10.1037/gdn0000142>
- Piątkowski, W. (2020). *Odbudowanie relacji międzyludzkich największym wyzwaniem czasu pandemii, listopad 2020 r.*, <https://radio.lublin.pl/2020/11/prof-piatkowski-odbudowanie-relacji-miedzyludzkich-najwiekszym-wyzwaniem-czasu-pandemii/>.
- Rotenberg, K. J. (1999). *Parental Antecedents of Children's loneliness*, [w:] *Loneliness in childhood and Adolescence* (red.) Rotenberg K.J., Hymel S., s.176-200. Cambridge University Press Cambridge England
- Szafrańska, K. (2017). *Problematyka samotności i poczucie osamotnienia młodzieży, wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych ( w) Resocjalizacja Polska (13/2017)*, s. 195.
- Wood, L.A. (1986). *Loneliness* [w:] *The Social Constuction of Emocions*, (red.) R. Har-ré. Blackwell. Oksford. s. 184-208.
- Yalom, I. D., & Leszcz, M. (2005). *The theory and practice of group psychotherapy* ( 5th ed.). New York, NY: Basic Books.
- Young, E.J. (1982). *Loneliness, depression and cognitive therapy: Theory and application*, w: *Loneliness: A sourcebook of current theory, research and therapy*, red. L.A. Peplan, D. Perlman. Nev York.

## **AKTY PRAWNE**

- Algorytm postępowania w przypadku wznowienia studiów na kierunku Nauka o Policji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie z dnia 11.08.2020 r.
- Algorytm 4/2020 postępowania w przypadku wznowienia szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych (SASW) w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie z dnia 16.10.2020 r.
- Algorytm postępowania dotyczący realizacji szkolenia zawodowego podstawowego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (ZOP-1/P/2021 z dnia 12.05.2021 r.).
- Algorytm postępowania dotyczący szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych (SASW) w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie ZOP-2/P/2021 z dnia 19.05.2021 r.
- Algorytm dotyczący realizacji studiów na kierunku *Nauka o Policji* w WSPol (ZOP-3/P/2021 z dnia 28.05.2021 r.).
- Algorytm postępowania dotyczący realizacji kursów doskonalenia zawodowego centralnego w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie (ZOP-12/P/2021 z dnia 03.08.2021 r.).
- Procedura dotycząca przeprowadzenia w Wyższej szkole Policji w Szczytnie postępowania kwalifikacyjnego do służby w Policji w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 17.06.2020 r.
- Procedura dotycząca organizacji egzaminów dyplomowych przy wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w budynku Centrum Badań i Rozwoju Kompetencji Policji w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 17.06.2020 r.
- Procedura dotycząca organizacji publicznej obrony rozprawy doktorskiej w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 18.06.2020 r.,
- Procedura dotycząca organizacji szkolenia strzeleckiego oraz sprawdzianów strzeleckich dla funkcjonariuszy Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 22.06.2020 r.
- Procedura dotycząca organizacji szkolenia lokalnego w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy dla funkcjonariuszy Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 26.06.2020 r.
- Procedura dotycząca zasad korzystania z Ośrodka Wałpusz Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie przez jednostki organizacyjne Policji i inne jednostki podległe lub nadzorowane przez MSWiA w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 22.07.2020 r.
- Procedura dotycząca zasad korzystania z Biblioteki Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 24.07.2020 r.
- Procedura dotycząca przeprowadzania akcji krwiodawstwa na terenie Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 30.07.2020 r.
- Procedura dotycząca zasad działania punktu sprzedaży książek, publikacji prowadzonym przez Dział Wydawnictw i Poligrafii na terenie Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 07.08.2020 r.

- Procedura dotycząca ogólnych zasad działania Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 07.08.2020 r.
- Procedura dotycząca organizacji egzaminów wstępnych dla kandydatów posiadających świadectwo dojrzałości uzyskane za granicą na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego stopnia na Wydziale Bezpieczeństwa i Nauk Prawnych Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w budynku Centrum Badań i Rozwoju Kompetencji Policji w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 18.08.2020 r.
- Procedura dotycząca przyjmowania i obiegu dokumentów składanych w ramach rekrutacji do Wyższej szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 20.08.2020 r.
- Procedura dotycząca organizacji Inauguracji roku akademickiego 2020/2021 z udziałem podmiotów zewnętrznych na terenie Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii (odwołane, nie wprowadzone).
- Procedura dotycząca ogólnych zasad przeprowadzania egzaminu oficerskiego w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 25.11.2020 r.
- Procedura dotycząca organizacji posiedzeń komisji dyscyplinarnej lub składu orzekającego komisji dyscyplinarnej do spraw studentów Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w budynku Centrum Badań i Rozwoju Kompetencji Policji w ogłoszonym stanie epidemii z dnia 17.12.2020 r.
- Procedura dotycząca zasad korzystania z siłowni wewnętrznej, hal sportowych, siłowni zewnętrznej i urządzeń workout oraz boiska do piłki plażowej na terenie Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie w ogłoszonym stanie epidemii, ZOP-5/P/2021 z dnia 21.06.2021 r.
- Zarządzenie nr 33/2020 Komendanta-Rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie z dnia 11 marca 2020 r. w sprawie powołania nieetatowego zespołu do monitorowania sytuacji w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie pod kątem zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19 i innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, Dz.U. 2021, poz. 861 z późn. zm.
- Wniosek nadinsp. dr hab. I. Klonowskiej z dnia 6 kwietnia 2021 r. o przyznanie środków finansowych na realizację zadania badawczego pt. *Szkolnictwo (nie tylko) służb mundurowych w dobie pandemii koronawirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Studia nad zapewnieniem ciągłości kształcenia i bezpieczeństwa podmiotom środowiska uczelni lub szkoły. Formy i rodzaje re(konstrukcji) środowiska kształcenia będącego następstwem sytuacji pandemicznej*, nr 3/NB/2021/IK, które finansowane jest w ramach subwencji Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- Wniosek o finansowanie w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki/ Doskonała Nauka – wsparcie konferencji naukowych złożony do MEIN, numer ID:513305, 2021-04-30.